

טורי אופיר צבי
2276

בן ציפי ומשה (מוריס)
נולד ב- כ"ד באייר תרפ"ב 2.5.1922
שרת בחטיבת "גולני"
נפל ב- ב' בסיוון תש"ח 9.6.1948
בקרב על לוביה.

אופיר צבי

בן ציפי ומשה (מורים), נולד ביום כ"ד באייר תרפ"ב, 2.5.1922 בפולין. עם פלישת הנאצים לפולין נעקר מביתו, והוא בן 16 ברח לרוסיה והצטרף לצבא האדום.

במרוצת המלחמה הצטרף לצבא הפולני של הגנרל אנדרס ודרך טהרן הגיע איתו לארץ בשנת 1941. צבי ערק מהצבא הפולני כדי להצטרף לפלוגות היהודיות בצבא הבריטי. כחייל בבריגדה היהודית הגיע עד פולין, וניסה שם לשווא למצוא שרידים ממשפחתו.

משחזר לארץ והשתחרר מהצבא הבריטי, ידע ברורות כי אינו משוחרר כל עוד לא שוחררה המולדת. נענה לקריאתה הראשונה ושירת בחטיבת גולני.

ביום ב' בסיוון תש"ח, 9.6.1948, תקפו כוחותינו את הכפר לוביה. ההתקפה לא עלתה יפה והכוח נמוג. בקרב זה נפל. השאיר ארוסה, שעמד לשאת אותה לאישה.

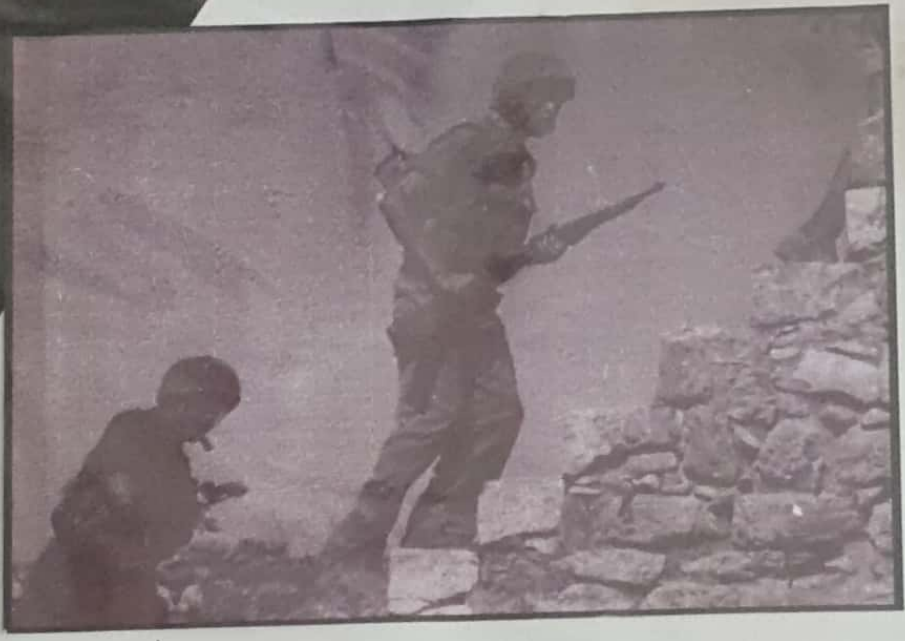
ביום י"ד בתמוז תש"ח, 21.7.1948, הובא למנוחת עולמים בבית הקברות במשמר העמק.

"יהי זכרו ברוך"

ההתקפה על לוביה

הכפר הערבי לוביה שוכן בסמורה להצטלבות הכבישים נצרת-סבריה ועפולה-סאראדיה. יכולים אנו לראות כפר זה באחת מנקודות המאחז העיקריות של האויב בגליל המרכזית-התחתון, אשר שימשה "סריו" מקיזון אפודי-מזרח לעבר משולש השטח העברי, אשר את צלעותיו היו הכבישים עפולה-כפר-עכור-סבריה, עפולה-בית-שאן והצלע המזרחית-בקעת-הירדן-נגר. בתוקף מצבו, זה היתה תמיד לוביה עשויה לשמש לוח"ק מצוה לכוחות "צבא-ההצלה" של קאוקג'י, מחזו בגליל המרכזי, בנסיגותיהם לנתקת הן את תגליל-העליון והן את עמקי-הירדן ממרכז הארץ. ואכן, קיים היה מאותה תקופה חשש רציני, (ואמנם, כעבור זמן נתברר כי היה לחשש יסוד רב), שהאויב יעשה נסיון ל"תנועת-פגישה" מבתרת: זרוע אחת, של קאוקג'י מצפון, תתקדם מלוביה דרומה: וזרועה שניה, של כוחות עיראקיים, תתקדם מדרום צפונה, בקו ביזון-עפולה (או, של כוחות סוריים - מה מזרח).

במידה ששתי זרועות אלו היו נקשטות, מוצאות לשעול ומשיגות את מטרותן, היו גורמות לניתוק כניל. אולם נוסף לתפקידה זה של לוביה, התפקיד האסטרטגי, מילאה גם תפקיד טקטי מוחשי ביותר, תנוחתה הגיאוגרפית, מאות מטרים בלבד מהצטלבות הכבישים, איפשרה לכפר שליטה מלאה על התנועה כעורק-התחבורה כפר-תבור-סבריה, העובר הצטלבות זו, שליטה זו נתאפשרה עוד יותר ע"י משלט שהיה תפוש ע"י האויב - משלט חרבתי-מסכנה - ממש בהצטלבות, מקצת מצפון לה, כתוצאה ממצב זה נאלצה (מאז חודש מרס 1948) כל התנועה היהודית לעמקי-הירדן ולגליל-המזרחי לעבור דרך כביש אחד בלבד - כביש יבנאל - דבר שהיה בלתי בריא מבחינות רבות, המטרה המרכזית של כוננת כוחותינו לכיבוש לוביה היתה סקסית - לפתוח את הכביש מכפר-תבור וסבריה אל סבריה, אך בעת ובעונה אחת ליוו, כי ע"י כך גם ייחסם עורק התנועה הראשי של האויב מהצפון אל משענו שבניג'ית, את קטעי הכביש: נצרת-חרבתי-מסכנה-מראר.

תבנית התקפה היתה פשוטה. ונתבססה על נסיון שהיה לנו בשני מקומות אחרים: השתלטות על המשלטים הקדומיים מדרום. ואח"כ פריצה אל תוך הכפר מאותו כיוון עצמו. בעת ההיא הוצרכה חשיבה חדשה לעלות על הכפר מכיוון מזרח. בכ"כ ש. התקפה זו של השדרה המשוריינת נעדה בראש וראשונה לשם "רושם" — להטיל מורא בקרב לוחמי הכפר — ולתחזיר בהם הרגשה שהם מנותקים, וכמוכז. מוטל היה על המשוריינים לסייע בכל אשר יוכלו. פוח ניכר. אף כי הרבה פחות מאימון. הוקצה להגנת סג'רה. מחשש התקפות נגד של תגבורות ערביות העלולות להופיע. אנו הנחנו שהתגבורות תגענה משני כיוונים: מצפון — במקביל לכביש מראי-עילבון. וממערב — מכיוון נצרת ובפר-כנא. לתגבורות מצפון התכוונו להפריע ע"י אש-חותחים מסג'רה, ואלו את הכביש ממערב חסמנו ע"י מוקשים שתונחו על מעברי-המים שממערב להצטלבות. וע"י אש מרגמות "3 ומכ"י "שהוצלוח".

הפריצה עצמה היתה צריכה להערך לפנות בוקר, עם דמדומים. כך שהתבססות העיקרית בכפר תיעשה כבר לאור היום.

המלוגת שצורפה אלינו הגיעה ממש ערב הפעולה. השעות האחרונות היו עמוסות בהכנות קדחתניות. חלוקת הציוד והנשק לאנשים גמשכה עד שעות מאוחרות בלילה. הכוח שהצטרף מהחוץ בא כמעט בלי נשק וללא חגור. והיתה זו בעיה לא-קלה כלל לספק להם את כל הדרוש.

האווירה הכללית היתה מצוינת. היינו לאחר נצחונות רבים. בכל מקום הצלחנו לתפוש את כפרי האויב המקומי כמעט ללא התנגדות. וביחוד הפעם הרגשנו בעדיפות-כוח עצומה: תותחים, מרגמות, מקלעים בינונים וקלים; וכל זאת — נגד כמה מאות רוכבים כפריים ובלתי מאורגנים.

כוחותינו נכנסים ללוביה

מעמדת הפיקוד שלי, שמצפון למגידו, ראינו היטב את השטח. עם קרני האור הראשונות הבחנו בבדיחה מלובית לכיוון צפונה. מאחר שלא ידעתי דבר על פעולת השדרה המפורינת, מחוסר קשר אתם, הנחתי שכנראה בדיחה זו היא בחשפת התקפת המפורינים. כעבור זמן קצר ראינו פרשים ערביים הבאים מכיוון נימרין ומגרישים את הבורחים חזרה לכפר. סבורים היינו שזכינו בקרב, והתנגדות בה נתקלה הפלוגה במשלטים מדרום עוד מעט ותפסק.

קצת מאוחר יותר החלה לזרום תגבורת מכיוון נצרת. אוטובוס אחד של האיוב עלה על המוקש שעל הכביש, ומיד נפתחה עליו אש ה-שורצלוחה שלנו. הערבים נתיאשו מן התנועה לאורך הכביש והתפצלו לשני גופים: חלק מן הכוח עקף מצפון, למרגלות רכס טורען, והגיע ללוביה בדרך-העפר היוצאת מטורען מזרחה. החלק השני התקדם לאורך הרכסים שמדרום לכביש וחקף את כוחותינו בסגידה.

התקפה זו של האיוב (בשעה 8-9 בבוקר) לא היתה רצינית ביותר, ניכר היה שאין כוחות אלה מאורגנים בראוי ואין הם פועלים לפי תכנית התקפה ברורה ומוגדרת. מסרתם

היתה, כנראה, צנועה הרבה יותר — להטריד את כוחותינו ולהסיחם מן המאבק העיקרי על לוביה. על סגירה הגנה הפלוגה הטירוגית שהיתה עמי. מערך ההגנה שלנו נתבסס על שני קווי-הגנה: האחד, היצוני — של משלטים קדומניים; והשני, פנימי — החוה ומשלטים פנימיים. הערבים תפסו את משלט "התירס" והחלו בצליפות לעברנו. פעם אחת ניסו גם להתקדם יותר, אך התקפת-נגד שלנו גירשה אותם.

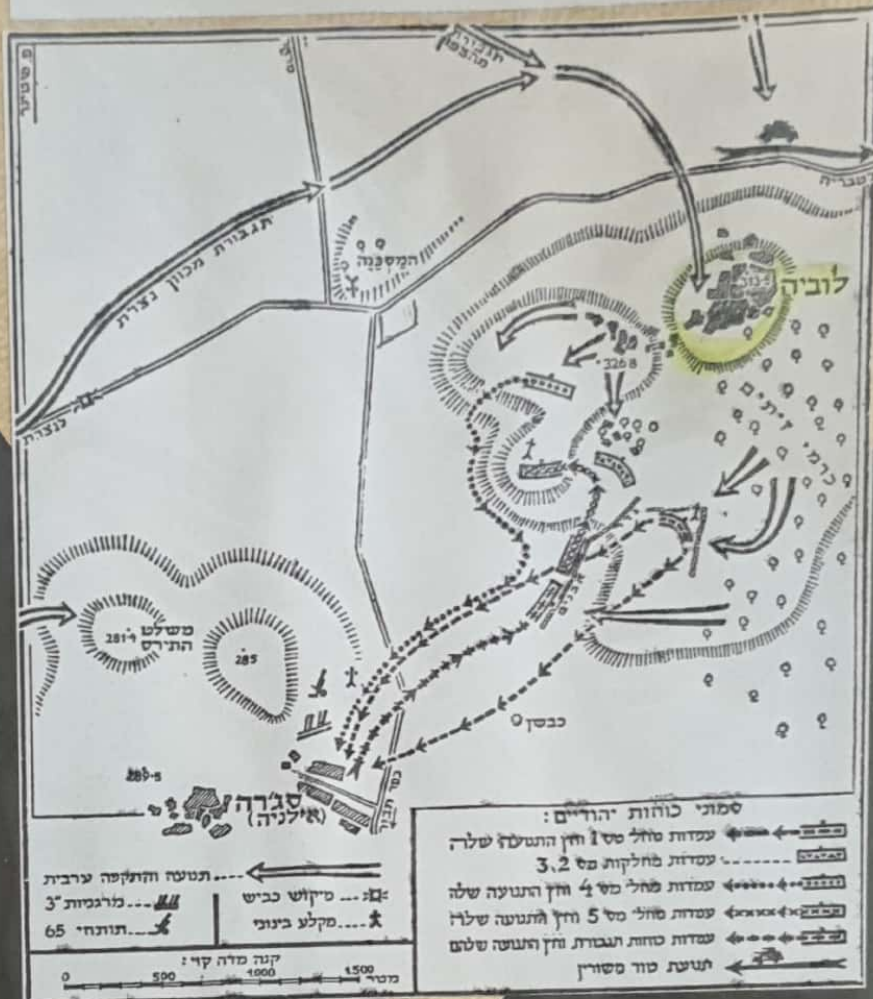
הנסיגה

המג"ד מסיים

במשך כל שעות היום קיימתי קשר מתמיד עם מטה החטיבה ודרשתי תגבורת. שתאפשר את חידוש התקפת. בשעות הלילה המוקדמות הגיעו שתי מחלקות מגדוד אחר. הודיתי להן לצאת ולהצטרף אל הכוח שבשדה. ויחד עמם לעלות על הכפר. אך מפקד התגבורת ועדיע כי אין ביכולתו לצאת אותו לילה לפעולה בשטח שאין הוא מכירו. ואשר אמילו לא צטה עליו פעם אחת ביום.

קרוב ל-0300 בבוקר, יום המחרת. נתברר לנו לחלוטין שאין סיכוי לחדש את ההסתערות. שלחתי איפוא, וטראה לאנשי לסגת חזרה. לסגרת.

היערכות לתחילת הנסיגה של כוחותינו

ישלח האזכרה

- 9.8. גדוד "דרור" חקף את לוביה, קהתקה ובשלה.
- 10.6. הסורים חוקשים את ע"ג בכוח גדול. משלשה עברים. ההתקפה נהדפנה.
- חבלנו "ברקי" מיקשו בלילה את מעברות הירדן. חוץ כדי צבדמם נתגלו ע"י ערבים שניסו לתקפם. שלושה מן התוקפים נהרגו ויתרם נמלטו. אנשינו חזרו בשלום לבסיסם.

